

МИНИМАЛНА ЗАРАДА И МИНИМАЛНА ЦЕНА РАДА

Зарада коју послодавац исплаћује запосленом не сме бити нижа од минималне зараде, али минимална цена рада може бити нижа од оне коју одређује Социјално – економски савет.

Из образложења:

„Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је од августа 2012. године до јула 2015. године (за који период се односи његово новчано потраживање) обављао код туженог послове извршног директора за финансијску контролу. Обрачун његове зараде за то радно место вршен је применом коефицијента 6,50. Цена рада била је одређена Посебним колективним уговором код туженог од 11.06.2012. године (у износу од 11.500,00 динара), односно Посебним колективним уговором од 15.01.2015. године - у износу од 14.100,00 динара. Обрачун и исплата зараде тужиоцу за цео означени временски период вршена је тако што је цена рада од 14.100,00 динара множена са коефицијентом 6,50. Тако обрачуната и исплаћена зарада била је већа од прописане минималне зараде, али постоји разлика између исплаћене зараде и зараде обрачунате множењем тужиоцевог коефицијента са минималном ценом рада утврђеном одлуком Социјално-економског савета.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев. По налажењу тог суда, послодавац је овлашћен да утврди најмању цену рада која служи као основица за обрачун зарада запосленима, али тако утврђена цена рада не сме бити нижа од цене рада коју утврђује Социјално-економски савет, јер би у том случају била створена могућност да се запосленом са коефицијентом 1 исплаћује зарада мања од минималне, односно да се другим запосленима, као у овом случају тужиоцу, зарада смањује.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду у том делу и одбио тужбени захтев. По налажењу тог суда, цена рада коју примењује послодавац приликом обрачуна зараде може бити нижа од оне коју одређује Социјално-економски савет, али износ зараде који се исплаћује запосленом не сме бити нижи од минималне зараде. С обзиром да је тужиоцу у спорном периоду обрачунавана и исплаћивана зарада у складу са општим актом туженог и уговором о раду која је била већа од минималне зараде, тај суд закључује да тужиочево потраживање није основано.

Правно становиште другостепеног суда прихвата и ревизијски суд, због чега наводе ревизије о погрешној примени материјалног права сматра неоснованим.

Тужиоцу је у спорном периоду исплаћивана зарада у већем износу у односу на минималну зараду, у складу са колективним уговором туженог. Према члану 111. став 2. Закона о раду, минимална зарада се одређује на основу минималне цене рада утврђене у складу са тим законом, времена проведеног на раду и пореза и доприноса који се плаћају из зараде. Одредбом члана 112. наведеног Закона, поред осталог прописано је: да се минимална цена рада утврђује одлуком Социјално-економског савета основаног за територију Републике Србије (став 1) и да се при утврђивању минималне цене рада полази нарочито од егзистенцијалних и социјалних потреба запосленог и његове породице изражених кроз вредност минималне потрошачке корпе, кретања стопе запослености на тржишту рада, стопе раста бруто домаћег производа, кретања потрошачких цена, продуктивности и просечне зараде у Републици (став 3).

Овако утврђена цена рада где се примењују, односно узимају у обзир сви наведени критеријуми, не може бити третирана као најнижа цена рада за најједноставнији посао јер се приликом одређивања минималне зараде релативизује

чињеница о врсти посла, тако да је минимална зарада једнака за све запослене у Републици Србији, без обзира на то који посао обављају. Из тог разлога, није прихватљив начин на који је првостепени суд, множењем минималне цене рада коју је утврдио Социјално-економски савет са коефицијентом за обрачун зараде тужиоца утврђивао постојање разлике између зараде исплаћене тужиоцу и минималне зараде. По схватању Врховног касационог суда, правилно је тумачење другостепеног суда да износ који послодавац исплати запосленом на име зараде не сме бити нижи од минималне зараде, али да минимална цена рада може бити нижа од оне коју одређује Социјално-економски савет.“

(Сентенца из пресуде Врховног касационог суда Рев2 719/2018 од 17.9.2019. године, утврђена на седници Грађанског одељења од 7.12.2021. године)